TDPU
TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

Sevinchoy Yoqubova

NURLI UMID

Ilmiy izlanishlar va she'rlar

alaxy A73 5G

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

NIZOMIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

SEVINCHOY YOQUBOVA

NURLI UMID

Ilmiy izlanishlar va she'rlar

TOSHKENT – 2015

Galaxy A73 5G

Sevinchoy Yoqubova – 1996-yilda Urganch shahrida tug'ilgan. Ilmiy izlanishlar va badiiy ijod bilan shug'ullanadi. She'r va maqolalari "Gulxan", "Yoshlik" jurnallarida, "Postda", "Tong yulduzi", "Pedagog" gazetalarida, "Yoshlik ilhomlari" ,"Beg'araz havas tafti", "Qaldirg'och qanotida kelgan quvonchlar", "Izlanish" to'plamlarida e'lon qilingan.

Hozirgi kunda Sevinchoy – Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetining O'zbek tili va adabiyoti fakulteti talabasi. Yosh ijodkorning universitetimiz 80 yilligiga armug'on etilayotgan ilk kitobi sizga manzur bo'ladi degan umiddamiz.

Mas'ul muharrir: **INOMJON AZIMOV,**
filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Taqrizchilar: **TURSUNBOY ADASHBOYEV,**
O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Bolalar va o'smirlar adabiyoti kengashi raisi, shoir va tarjimon

QURDOSH QAHRAMONOV,
filologiya fanlari doktori

Ushbu kitob Nizomiy nomidagi TDPU O'zbek tili va adabiyoti fakulteti Ilmiy kengashining 2014-yil 21-noyabrdagi 3-sonli qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

BU GULSHAN ICHRA GUL KO'P, CHAMAN KO'P...

Sevinchoy Yoqubova – Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetining O'zbek tili va adabiyoti fakulteti talabasi. U ilmiy izlanishlar bilan bir qatorda badiiy ijodga, xususan, she'riyatga ham qiziqadi. Sevinchoyning ko'plab she'riy mashqlari vaqtli matbuotda, turli almanaxlarda chop etilgan. Uning ***"Nurli umid"*** nomli ushbu kitobiga jamlangan ijod namunalari yosh qalam sohibasi haqida yaxlit tasavvurga kelish imkonini beradi.

Kitobning ilk bobida xalq og'zaki ijodi, mumtoz va zamonaviy adabiyotning go'zal namunalari bilan bir qatorda, jahon so'z san'atining Konstantin Paustovskiy, Migel de Servantes kabi ulug' namoyandalari ijodi ham tahlilga tortilgan.

Ikkinchi bobga kirgan she'riy namunalarda Sevinch odam va olamni dastlab o'z oilasi, ota-onasi, bobo va buvisi, shahar hamda qishlog'i misolida idrok etadi. Poetik idroki, taxayyul ufqlari kengaya borgan sari qizimiz Vatan tushunchasini Ona sayyora, qolaversa, mustaqil O'zbekiston timsolida anglay boshlaydi. "*Ko'ksimni teshmoqqa shaylanar bir qush,/ Kipriklarim shaydir madhing bitishga, / Hayratlar to'kilar ikki ko'zimdan... / Qo'llarim kosovdir qo'r kuramoqqa, Supurgi bo'lmoqqa muntazir sochim./ Boshimni ta'zimga eggan bahorim!*" qabilidagi dil izhorlari Sevinch ko'ngliga she'riy nafosat va poetik hayrat mehmon bo'lganidan guvohlik beradi. Zotan: "*Nafis ifor bo'lib tug'ildim, / Fikr bo'lib dunyoga keldim*",- degan satrlar, shubhasiz, she'riy nafislik va hayrat mahsulidir.

Yosh shoira xalq og'zaki ijodidan ma'naviy-ruhiy madad olishini ko'rsatishi jihatidan ushbu satrlar ham xarakterlidir: "*Ergashtirib to'qsonta alpni,/ Barchin kulib keldi qoshimga. / Alpomishlar ulg'aydi har kun, / Maftun bo'lib uzun sochimga*".

Darhaqiqat, o'z milliy zaminidan uzilgan she'riyat istiqboldan mahrumdir. Sevinchoy Yoqubovaning "*Nasib etsa she'rlarim bilan, / Bu bo'stonda boqiy qolaman*", singari ishonchi aslo so'nmasin. O'zbek she'riyati atalmish bu latif bo'stonga qadam qo'yishni tilagan nabira shogirdimizni mas'ullik burchi va hayratangiz tuyg'ular tark etmasin.

TURSUNBOY ADASHBOEV
shoir va tarjimon

MUNDARIJA

1. Tursunboy Adashboyev. Bu gulshan ichra gul ko‘p, chaman ko‘p (*Oq yo‘l*)........3
2. Qurdosh Qahramonov. Ijodiy yutuqlar hamroh bo‘lsin 4

Birinchi bob

ILMIY IZLANISHLAR

1. Sevinch va mas’uliyat........7
2. Adabiyot – ruhni poklaydi........8
3. “Boburnoma” da xalqona tasvir usuli........13
4. Tarixiy haqiqat va badiiy talqin........16
5. Musiqa sehri va bir muhabbat tarixi........19
6. Adolat va erk sog‘ingan ritsar........22
7. Ertasi nurafshon milliy she’riyat (*Tengdoshlarim – tuyg‘udoshlarim turkumidan*)........32

Ikkinchi bob

SHE’RIYAT

1. O‘zbekistonim!........36
2. Beg‘ubor orzu........37
3. Ezgu tilaklar........38
4. Jonim – jahonim........40
5. Vatanim........41
6. Alisherning onasi........41
7. Soh va shoir Boburga........42
8. Jaloliddin (*Urganch sahridagi haykal poyida*)........43
9. Yuragim........44
10. Umid........44
11. Muhabbat........45
12. Mehmonim........45
13. Bobojonginam........45
14. Andisha........46
15. Tilak........46
16. Onajonim........47
17. Buvijonim........48
18. Sir........49
19. Odobli qiz........50
20. Tilak........51
21. Havas........51
22. Hodisalar siri........52
23. Navoiy bobomga........53

24. O'tkir Hoshimov ijodini o'qib 54
25. Toyhog'im (*Ukamga*) 55
26. Maqsad 55
27. Fidoman 55
28. Qoshingga qaytaman 56
29. Yurak yonmog'i kerak 56
30. Men 56
31. Jon qushim 57
32. "Lisonut tayr" ni o'qib 57
33. Azizim 58
34. Men bir tolib 58
35. Istagim 58

MUBOHASA (*Turkumdan*)

1. She'r – tuyg'u farzandi (*Usmon Nosir*) 59
2. She'r va ma'no (*Zulfiya*) 59
3. Tamsil (*Xayriddin Saloh*) 60
4. O'tinch (*Xayriddin Saloh*) 61
5. .... ga (*Xayriddin Saloh*) 62
6. Bir savol(*Omon Matjon*) 62
7. Shoir (*Ikrom Otamurod*) 63
8. Tilak (*Abdumajid Azim*) 64

SEVINCHOY YOQUBOVA

NURLI UMID

Ilmiy izlanishlar va she'rlar

Adadi 100 nusxa. Hajmi 4,25 b/t. Bichimi 60x84 $^{1}/_{16}$
«Times New Roman» garniturasi. Ofset usulida bosildi.
Nizomiy nomidagi TDPU bosmaxonasida nashr qilindi.
Toshkent, Yusuf Xos Hojib 103.